

Podmět a přísudek

Mgr. Ladislava Zdražilová

Základní škola, Bruntál, Rýmařovská 15,
příspěvková organizace

VĚTA

- je uspořádaný celek, skládá se ze slov
- určujeme základní skladební dvojici
- základní skladební dvojici tvoří podmět a přísudek

- Př.: **Jirka sportuje.**

Jirka – podmět **sportuje- přísudek**

Základní skladební dvojice

PŘÍSUDEK (podtrháváme zelenou vlnovkou)

- nejčastěji bývá vyjádřen *slovesem v určitém tvaru*
(*Jana plete. Maminka vaří. Táta pracuje. ...*)
- vyjadřuje *co podmět dělá, co se s ním děje, jaký je*
- (při určování se ptáme: „*Co dělá Jana? -plete, Co dělá maminka? - vaří, Co dělá táta?*“ – *pracuje*)

Základní skladební dvojice

PODMĚT (podtrháváme červeně)

- vyjadřuje, **kdo** nebo **co** něco dělá, s **kým** nebo s **čím** se něco děje, **kdo** nebo **co** je takové

(**Jana** plete. **Maminka** vaří. **Táta** pracuje. ...)

- na podmět se ptáme otázkou **1. Pádu kdo? nebo co?** a přidáme přísudek (při určování se ptáme: „Kdo plete? - **Jana**, Kdo vaří? - **Maminka**, Kdo pracuje? - **Táta**.)

- *nejčastěji bývá vyjádřen:*

a) Podstatným jménem	-	Hra končí.
b) Zájmenem	-	My cvičíme.
c) Číslovkou	-	Tři nedoběhli.

- Podmět nemusí být ve větě vyjádřený
- nevyjádřený podmět

Nevyjádřený podmět

- určíme jej z předchozí věty (z tvaru slovesa)
- Kluci nepřišli na trénink. / Šli na rampy.
(KLUCI)
- O tom nezpívám. (JÁ)

1. Úkol

➤ Doplň do vět slova v závorkách
(staví, lepí, hraje, jezdí, učí, loupe, štěká, pláče, kope, plete)

1. Jirka _____ na kole.
2. Andrea _____ z papíru.
3. Lukáš _____ do balónu.
4. Babička _____ svetr.
5. Lucka _____ zeleninu.
6. Martin se stále _____.
7. Ondra si _____ s legem.
8. Pes _____.
9. Miminko _____.
10. Zedníci _____ dům.

- Ptej se, co osoby, zvířata dělají. Odpovědi napiš.
➤ V odpovědi podtrhni podmět- červeně, přísudek označ vlnovkou - zeleně.

Př. Co dělá Jirka? *Jirka* jezdí.

2. Úkol

1. Napiš, jaké činnosti provádějí.
2. Urči přísudek - **zelená vlnovka**.
3. Urči podmět - **červeně podtrhnout**.

Lékař _____.
Zedník _____.
Pekař _____.
Lyžař _____.
Učitel _____.
Vědec _____.
Spisovatel _____.

Zahradník _____.
Prodavačka _____.
Kriminalista _____.
Řidič _____.
Letec _____.
Parašutista _____.
Opravář _____.

❖ ÚKOL

- A. Vyjmenuj všechny zaměstnance vaší školy – napiš.
- B. Řekni co jednotliví zaměstnanci dělají.
- C. Urči základní skladební dvojici .

(Nezapomeň ---- podmět - podtrháváme **červeně**, přísudek – **zelená vlnovka**!!!!!!)

Př. Kuchařka vydává oběd.

Metodika :

Prezentace učební látky.

Demonstrace úkolů a plnění úkolů žáků kolektivně.

Úkoly – žáci mohou pracovat souběžně nebo samostatně do vytištěných pracovních listů.

Citace :

***S. Čmolíková, P. Remutová, H. Slapničková, Jazyk český 7, Septima, 2011,
ISBN 978-80-7216-288-8***

-
-

***Jazyk český pro 7. ročník
Mgr. Ladislava Zdražilová, 28.2.2012***